

Sygn. akt V CZ 108/11

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie z powództwa P. Spółki z o.o. w W.

przeciwko Miastu C.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 lutego 2012 r.,

zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 27 maja 2011 r.,

**oddala zażalenie i zasądza od powódki na rzecz pozwanego
5400 (pięć tysięcy czterysta) zł kosztów postępowania
zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił apelację powódki od wyroku Sądu Okręgowego jako niedopuszczalną ze względu na wskazanie w apelacji jako strony pozwanej innego podmiotu niż w zaskarżonym wyroku (art. 373 w związku z art. 370 k.p.c.)

Z uzasadnienia postanowienia wynika, że zaskarżonym apelacją wyrokiem Sąd Okręgowy – zdaniem Sądu Apelacyjnego – oddalił wniesiony przeciwko Miastu C. reprezentowanemu przez Prezydenta Miasta C. sprzeciw od orzeczenia Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K., którym oddalono wniosek powódki o ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa jest nieuzasadniona.

Tymczasem powódka w apelacji jako stroną pozwaną określiła Skarb Państwa reprezentowany przez Prezydenta Miasta C. Zdaniem Sądu odwoławczego dokonana przez powódkę zmiana strony pozwanej jest niedopuszczalna. Sąd nie podzielił zarzutu apelującej, że Sąd Okręgowy z naruszeniem art. 194 § 1 k.p.c. uznał, iż stroną pozwaną w sprawie jest Miasto C. Podniesiony przez pozwanego zarzut braku legitymacji biernej w sprawie nie był bowiem równoznaczny z wnioskiem o wezwanie do udziału w sprawie Skarbu Państwa na podstawie art. 194 § 1 k.p.c.; oznaczał jedynie zwrócenie uwagi, że powództwo nie zostało wniesione przeciwko osobie, która powinna być w sprawie stroną pozwaną. Sąd pierwszej instancji nie mógł – wbrew przekonaniu apelującej – sam ustalić podmiotu, przeciwko któremu należało wytoczyć powództwo. Sąd Apelacyjny podkreślił, że występujący przed Sądem pierwszej instancji w charakterze pozwanego podmiot został wskazany przez powódkę działającą w sprawie z profesjonalnym pełnomocnikiem procesowym. W konsekwencji apelację powoda należało odrzucić, albowiem Skarb Państwa, wskazany w niej jako pozwany, nie jest stroną w sprawie (art. 373 w związku z art. 370 k.p.c.).

W zażaleniu pełnomocnik powódki zarzucił naruszenie art. 379 pkt 2 k.p.c. i art. 78 ust. 3 w związku z art. 80 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r.

o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 ze zm.; dalej – „u.g.n.”). i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia, zniesienie postępowania w sprawie i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rację ma skarżąca, że przedmiotem rozpoznania Sądu Okręgowego nie był – wbrew stwierdzeniu Sądu Apelacyjnego – wniesiony przez nią sprzeciw od orzeczenia Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K., którym oddalono jej wniosek o ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa jest nieuzasadniona. Wniesienie sprzeciwu od orzeczenia właściwego kolegium jest bowiem – zgodnie z art. 80 ust. 1 u.g.n. – równoznaczne jedynie z żądaniem przekazania sprawy o tzw. aktualizację opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego do sądu powszechnego właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości. Pozew w postępowaniu przed sądem zastępuje natomiast – w myśl art. 80 ust. 2 u.g.n. wniosek o ustalenie, że aktualizacja opłaty jest nieuzasadniona albo jest uzasadniona w innej wysokości., który użytkownik wieczysty złożył przeciwko w rozumieniu art. 78 ust. 3 u.g.n. właściwemu organowi do samorządowego kolegium odwoławczego. Przedmiotem rozpoznania przez Sąd Okręgowy był zatem pozew, który stanowił wniosek skarżącej o ustalenie, że aktualizacja opłaty z tytułu użytkowania wieczystego jest nieuzasadniona, złożony do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K. po otrzymaniu wypowiedzenia dotychczasowej opłaty z dniem 31 grudnia 2010 r.

Dokonana przez Sąd Apelacyjny z naruszeniem przytoczonych przepisów ocena, że przedmiotem rozpoznania przez Sąd Okręgowy był sprzeciw od Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K. nie miała jednak – wbrew przekonaniu skarżącej – istotnego wpływu na zaskarżone postanowienie. Z zebranego w sprawie materiału wynika, że w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji sporna między stronami okazała się kwestia, czy pozwanym w sprawie powinno być Miasto C. reprezentowane przez Prezydenta Miasta C. czy – jak twierdziło kwestionujące swoją legitymację bierną w sprawie Miasto C. – Skarb

Państwa reprezentowany przez Prezydenta Miasta C. Skarżąca w tym sporze opowiedziała się za pozwaniem w sprawie Miasta C. reprezentowanego przez Prezydenta Miasta C. Świadczy o tym pominięte w zażaleniu pismo procesowe skarżącej z dnia 20 października 2010 r., sporządzone przez jej profesjonalnego pełnomocnika procesowego, i przebieg rozprawy z dnia 24 listopada 2010 r., na której pełnomocnik procesowy skarżącej nie podjął, po kolejnej wymianie przez strony poglądów co do oznaczenia strony pozwanej w sprawie, czynności zmierzających do zmiany oznaczenia strony pozwanej. W tej sytuacji Sąd Apelacyjny trafnie uznał, że pozwanym w sprawie, oznaczonym przez powódkę w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, jest Miasto C. Bezskuteczna jest natomiast zmiana oznaczenia strony pozwanej w apelacji i wskazanie jako pozwanego – w związku z oddaleniem powództwa z powodu braku legitymacji biernej Miasta C. – Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezydenta Miasta C., ponieważ po wydaniu wyroku przez sąd pierwszej instancji nie jest dopuszczalne podmiotowe przekształcenie powództwa (art. 391 § 1 k.p.c.). W konsekwencji chybiony jest także zarzut nieważności postępowania, w którym zapadło zaskarżone postanowienie, spowodowanej tym, że – zdaniem skarżącej – wskazany w apelacji pozwany Skarb Państwa nie był reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa (art. 379 pkt 2 k.p.c.). Nie można bowiem mówić o niewłaściwej reprezentacji Skarbu Państwa, skoro nie jest on pozwanym w sprawie.

Argumentów podważających prawidłowość zaskarżonego postanowienia nie dostarczają przytoczone przez skarżącą orzeczenia Sądu Najwyższego, zwłaszcza postanowienia z dnia 25 maja 2007 r., I CSK 30/07, (OSNC-ZD 2008, nr 2, poz. 33) i z dnia 8 stycznia 2009 r., I CSK/08 (niepubl.), albowiem dotyczą one innego stanu faktycznego, odrzucenia pozwu z powodu braku zdolności sądowej pozwanego, a nie odrzucenia apelacji jako niedopuszczalnej ze względu na oznaczenie strony pozwanej.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz art. 98 w związku z art. 394¹ § 3 i art. 391 § 1 k.p.c.).

